

Statistisk ukehefte

S T A T I S T I C K E S E N T R A L B Y R Å

Nr. 51 - 1. årgang

Oslo, 22. desember 1960

I N N H O L D

Konjunkturtendensene i desember 1960

Utenriksregnskapet for 1960. Foreløpige tall

Månedsstatistikk for bankene. Balanser pr. 30. november
1960

Industristatistikk 1959

Forbrytelser etterforsket av politiet i 1. halvår 1960

Bokproduksjonen i 1959

Tillegg til de internasjonale månedstabeller i Statistisk
månedshefte nr. 11, 1960

Konjunkturtendensene i desember 1960

Siden forrige oversikt ble skrevet har det kommet til få nye trekk i det internasjonale konjunkturbildet. Utviklingen de siste uker har i alt vesentlig bekreftet det tidligere inntrykk av at Nord-Amerika er inne i en nedgangsperiode. Både i Sambandsstatene og i Canada fortsetter svikten i produksjon og etterspørsel, og situasjonen på arbeidsmarkedet har forverret seg ytterligere.

I Sambandsstatene gikk den samlede sysselsettingen ned fra oktober til november omtrent som vanlig på denne tid av året, og tallet på arbeidsløse nådde opp i vel 4 millioner. Dette er det høyeste novembertall som er registrert etter krigen, men den sesongjusterte arbeidsløshetsprosent sank fra 6,4 i oktober til 6,3 i november.

Den samlede industriproduksjonen endret seg ikke i oktober, men i november gikk produksjonen ned med ca. 2 prosent. Flere viktige industrigrupper viste nedgang i produksjonen både i oktober og november, men i oktober bidro uvanlig stor bilproduksjon til å holde totalindeksen oppe. De siste opplysningene tyder på at bilproduksjonen siden har gått noe tilbake. Kapasitetsutnyttingen i stålindustrien, som nå i flere måneder har ligget på ca. 50 prosent, kom i siste halvpart av november ned på noe under dette nivået.

Ordretilgangen i industrien gikk, ifølge sesongjusterte oppgaver, ned med 4 prosent i oktober, og industriens omsetning viste også svikt. Næringslivets samlede lagerbeholdninger, som har avtatt helt siden juli, sank ytterligere i oktober. Dette rammet i første rekke industriens lager av råvarer, mens ferdigvarelagrene i industrien økte som følge av at omsetningen sviktet. Lagerreduksjonen ser ut til å ha tiltatt i styrke i den senere tid, og i oktober sank de samlede varelagre (sesongjustert) med 4,8 milliarder \$ regnet på årsbasis.

Til tross for at bygge- og anleggsvirksomheten og detaljomsetningen utviklet seg relativt gunstig i oktober, er de fleste økonomiske iakttakere nå så godt som samstemmige om at Sambandsstatenes økonomi er utsatt for et reelt tilbakeslag. De siste undersøkelser over investeringsplanene viser at næringslivet planlegger å investere ca. 3 prosent mindre i 1961 enn i inneværende år. Hvis denne reduksjonen skulle bli virkelig gjort, vil det bidra til å forlenge nedgangen, og de fleste er nå av den mening at noen merkbar bedring neppe vil finne sted i første halvår 1961.

På den annen side er det lite som tyder på at tilbakeslaget er i ferd med å forsterkes i nevneverdig grad eller spres til nye land. Det siste skyldes dels

at de underliggende ekspansive faktorer i Vest-Europa er meget sterke, dels at nedgangen i Nord-Amerika hittil tross alt har hatt et moderat omfang. De fleste vest-europeiske land har i noen tid vært utsatt for svikt i sin eksport til Sambandsstatene, men stigende innenlandsk etterspørsel - særlig etter investeringsvarer - ser stort sett ut til å ha oppveid de uheldige virkninger for produksjon og sysselsetting som denne svikten ellers ville ha hatt.

To land, nemlig Belgia og Storbritannia har imidlertid i det senere vist tydelige tegn til stagnasjon. I begge land har interne forhold hatt betydning for avslapningen, kredittrestriksjoner i Storbritannia, og i Belgia redusert offentlig etterspørsel som følge av problemer i samband med Kongo-krisen.

Storbritannia er kanskje det land i Europa som gjennom sin eksport sterkest har fått føle svikten i Sambandsstatenes etterspørsel. Den samlede industriproduksjonen lå i oktober på samme nivå som i de seks foregående måneder, og produksjonen av biler og varige forbruksartikler viste fortsatt svikt.

Stagnasjonen har hittil gitt seg forholdsvis små utslag på arbeidsmarkedet, og i flere bransjer er det fremdeles tilgangen på kvalifisert arbeidskraft som setter grensen for produksjonsveksten. En del skjult arbeidsløshet gjør seg imidlertid gjeldende bl.a. som følge av at mange bedrifter, særlig i bilindustrien, er gått til innskrenket arbeidsuke.

Lagerøking i næringslivet har helt til det siste bidratt til å holde den innenlandske etterspørsel godt oppe. I enkelte bransjer skyldes dette sikkert sviktende avsetning, og da en nå må vente at takten i lagerøkingen vil avta, kan dette lett resultere i en viss svikt i den samlede etterspørsel i månedene framover. Næringslivets investeringer i fast realkapital ser imidlertid fortsatt ut til å være stigende.

Også de land i Vest-Europa der oppgangen i begynnelsen av året var sterkest, viser nå avgjort svakere produksjonsvekst. Dette gjelder til en viss grad Italia, der veksten fortsatt er betydelig, men enda mer Nederland og Vest-Tyskland. I Italia kan svikten i bygge- og anleggsvirksomheten - sammen med dårlig høst i jordbruket - være en del av forklaringen, men for alle de tre landene er det etter alt å dømme den anstrengte produksjonskapasiteten, mer enn svikt i etterspørselen, som er årsak til avflatningen. I Nederland og i Vest-Tyskland spiller det uvanlig stramme arbeidsmarkedet sikkert også inn. I de to sistnevnte land har ordretilgangen til industrien jevnt over vist en stigende tendens i de siste måneder, men for Vest-Tyskland viste oktobertallene en viss svikt. De lå likevel godt over produksjonsnivået i samme måned. Særlig gjaldt det kapitalvareindustrien der etterspørselen fortsatt er en viktig ekspansiv faktor i konjunkturforløpet. Konsumetterspørselen

har også vist tegn til øking i det siste, og her er sikkert situasjonen på arbeidsmarkedet, med til dels sterkt stigende lønninger, den viktigste forklaring.

Ser vi på de mindre land på kontinentet, tyder de siste oppgavene for Sveits og Østerrike på fortsatt høy og stigende etterspørsel. I begge land har arbeidsmarkedet blitt stadig strammere og tilgangen på ledig arbeidskraft er nå meget liten. Dette kan ventes å dempe produksjonsstigningen noe i månedene som kommer.

Frankrike har i høstmånedene i år hatt et nytt oppsving i industriproduksjonen, etter at første halvår, bl.a. som følge av svikt i eksporten, viste tydelige tendenser til stagnasjon. Det ser nå ut til at konsumetterspørseren, ved siden av næringslivets investeringer, er kommet sterkere inn i bildet som ekspansiv faktor. I de to foregående år har det private konsumet nesten ikke fulgt med i konjunkturoppgangen.

I våre naboland øker den samlede etterspørsel fortsatt i raskt tempo. Først og fremst er dette et resultat av rekordhøy investeringsaktivitet i næringslivet og stigende konsumetterspørsel, men også vareeksporten har hittil holdt seg godt oppe. Særlig gjelder dette i Sverige og Finland, der papir- og tremasseindustrien har hatt gode avsetningsvilkår. I Sverige har også jern- og metallindustrien hatt en rikelig ordretilgang helt til det siste såvel fra utenlandske som innenlandske kunder. Den forholdsvis høye kapasitetsutnyttingen i næringslivet og det stramme arbeidsmarkedet ser nå imidlertid ut til å virke dempende på takten i produksjonsstigningen. Tydeligst er dette i Danmark, der produksjonen i industrien gjennom flere måneder har vist tendenser til stagnasjon, og der den månedlige produksjonsindeks i september lå på samme nivå som ett år tidligere. Men også i Sverige har veksten i industriproduksjonen avtatt merkbart etter hvert som stadig flere grener av næringslivet i de siste måneder har nådd full kapasitetsutnytting. Finnland er kanskje det land som til nå har merket minst til avflatningen i produksjonen, og utsiktene til fortsatt produksjonsstigning bedømmes som meget gode, sett på bakgrunn av de gunstige avsetningsforhold treforedlingsindustrien kan regne med.

I Norge har de opplysninger som er kommet til i de siste uker ikke gitt ny næring til den oppfatning at konjunkturoppgangen skulle være i ferd med å svekkes. Aktivitetsnivået ligger fortsatt meget høyt, og den innenlandske etterspørsel viser ikke tegn til å falle av. De svakhetstegn som ble omtalt i oversikten for november - mindre øking i eksporten og avflatning i industriproduksjonen - gjør seg nok fortsatt gjeldende. Det er imidlertid få tegn til at den svakere veksten holder på å slå om i direkte nedgang, eller spre seg til nye områder av næringslivet. Dette er i og for seg et oppmuntrende tegn, og alt i alt har vårt land hittil vært lite berørt av den internasjonale konjunkturavslapning.

Erfaringsmessig tar det imidlertid tid før et omslag ute kan leses av helt entydig i de norske konjunkturtallene.

De siste oppgavene for industriproduksjonen som gjelder oktober, bekrefter stort sett det inntrykk en hadde tidligere av at veksten siden forsommeren har vært ubetydelig. Oktobertallene gir derimot ikke inntrykk av noen tendens til svikt i den samlede produksjonen. Snarere lå industriproduksjonen totalt sett noe bedre an i oktober enn den gjorde i september, når hensyn tas til kraftsituasjonen og den normale sesongutvikling. Sammenliknet med tidligere i år viser oppgavene for de siste måneder en svakere øking i eksportindustriens (særlig treforedlings-industriens) produksjon, mens produksjonen i hjemmeindustrien alt i alt har holdt seg godt oppe til tross for fortsatt svikt i tekstil- og bekledningsindustri. Hittil har avflatningen i eksportindustriens produksjon vært forholdsvis svak og i så viktige næringsgrupper som kjemisk grunnindustri og primær jern- og metallindustri har produksjonen i høstmånedene ligget på et meget høyt nivå.

Den stagnasjon i vareeksporten som var merkbar i somtermånedene later til å ha vært et forbigående fenomen, idet tallene for oktober og november på nytt viser en svakt stigende tendens. Særlig har utførselen av metaller tatt seg godt opp i høstmånedene. De siste opplysninger en har tyder fortsatt på gode avsetningsmuligheter for våre viktigste eksportvarer, og i oktober steg den norske eksporten også til Sambandsstatene.

Utviklingen på arbeidsmarkedet de siste måneder, oppgaver over verdien av detaljomsetningen, og de rekordmessig høye tall for vareimporten i oktober og november tyder ikke på noen avslapning i den samlede etterspørsel.

Arbeidsløsheten i høstmånedene har ligget betydelig lavere enn på samme tid i fjor. Fra august til oktober steg tallet på sysselsatte lønnsmottakere like sterkt som for ett år siden, til tross for at det i år ikke ble satt igang ekstraordinære arbeider.

For verdien av vareimporten som i november var større enn i noen enkelt måned tidligere, foreligger det ennå ikke oppgaver over sammensetningen på varegrupper, men det synes klart at særlig importen av maskiner og transportmidler har ligget på et meget høyt nivå i høstmånedene. Dette tyder på fortsatt sterk investeringsaktivitet i næringslivet, og i samme retning peker tallene for byggvirksomheten og industriens søker om byggeløyve i de siste måneder.

Oppgavene for september måned viste at detaljomsetningen i høstmånedene har fortsatt å ligge 8-10 prosent over nivået i samme periode året før. Som i tidligere måneder var det i første rekke stor omsetning av tekstil- og bekledningsvarer og varige forbruksartikler, som bidro til det høye septembertallet. Opplysninger som er kommet inn over omsetningen for et utvalg av detaljhandelsbedrifter i oktober og november, tyder på at det heller ikke senere kan ha skjedd

noen avslapning i den samlede konsumetterspørrelsen. Etterspørrelsen etter tekstil- og bekledningsvarer synes imidlertid å vise en noe svakere utvikling ifølge disse oppgavene, men omsetningen av varige forbruksartikler later fortsatt til å være rekordhøy.

De siste oppgaver over lagerhold som gjelder utgangen av september i år er vanskelig å tolke. Tallene viser at industribedriftenes beholdninger av egne produkter gikk opp vel 2 prosent i tredje kvartal. Lagerbeholdningene av råstoffer etc., økte derimot bare ubetydelig. I annet og tredje kvartal i år økte industribedriftenes lager av egne produkter en god del sterkere enn normalt for denne tid av året. Dette kan i og for seg tyde på sviktende etterspørrelsel. Men en like rimelig forklaring kan være at bedriftene bevisst har gått inn for å bygge lagrene opp igjen fra det forholdsvis lave nivå de var kommet ned på ved utgangen av første kvartal. Mer bemerkelsesverdig er det kanskje at industriens råvarelagre praktisk talt ikke økte i de tre første kvartaler i år, trass i den store importen og den sterke økingen i produksjonen. Råvarelagrene var ved inngangen til fjerde kvartal i år meget små, og lå avgjort lavere enn normalt på denne tid av året. Den mest sannsynlige forklaring på dette er at produksjonen har økt sterkere enn bedriftene har kunnet forutse når de plaserte sine ordrer på råvarer, slik at en utilsiktet lagernedgang har funnet sted. Hvis dette er riktig, må en fortsatt gjøre regning med meget stor vareimport i månedene framover.

(Den neste oversikt over konjunkturtendensene vil bli offentliggjort i februar 1961.)

Utenriksregnskapet for 1960. Foreløpige tall

Statistisk Sentralbyrå har i samband med en foreløpig oppstilling av nasjonalregnskapet for 1960 anslått tallene på driftsregnskapet overfor utlandet for hele året. Anslaget viser et underskott på driftsregnskapet for 1960 på 700 mill. kr. som fordeler seg med 600 mill. kr. på varer og tjenester og 100 mill. kr. på renter og stønader. Tallene som vil bli publisert i Økonomisk utsyn over året 1960, er gjengitt nedenfor.

Driftsregnskapet overfor utlandet for 1959 og 1960. Foreløpige tall. Mill. kr.

	<u>1959</u>	<u>1960</u>
A. Varer og tjenester		
1. Eksport		
Vareutførsel (uten skip) etter handelsstatistikken fob..	5 581	5 965
Vareutførsel utenom handelsstatistikken	39	35
Utførsel av skip	206	290
Nettovalutafrakter av skip i utenriksfart	3 000	3 125
Andre tjenester netto	287	395
I alt	<u>9 113</u>	<u>9 810</u>
2. Import		
Vareinnførsel (uten skip) etter handelsstatistikken cif.	7 366	8 900
Vareinnførsel utenom handelsstatistikken	60	50
Innførsel av skip	2 083	1 460
I alt	<u>9 509</u>	<u>10 410</u>
3. Eksportoverskott (underskott -) (1-2)	<u>- 396</u>	<u>- 600</u>
B. Renter og stønader		
1. Nettostønader fra utlandet	69	135
2. Nettorenter til utlandet	<u>235</u>	<u>235</u>
3. Rente- og stønadsoverskott (underskott -) (1-2)	<u>- 166</u>	<u>- 100</u>
C. Overskott (underskott -) på driftsregnskapet (A 3 + B 3) ..	- 562	- 700

Da denne oppstilling ble laget, hadde en statistikk over vareomsetningen (inkl. skip) etter handelsstatistikken bare for de første 11 måneder av året, mens desembertallene måtte anslås. For de andre poster har en stort sett anslått tallene for november og desember. Reviderte tall vil foreligge i slutten av februar.

MÅNEDSSTATISTIKK
for
BANKENE

Balanser pr. 30. november 1960

(Forrige melding ble gitt i S.U. Nr. 47 1960)

Månedsbalanse.

Aktiva	Norges Bank		Postgiro		Postsparebanken		Statsbanker		Forretningsbanker		Sparebanker	
	30/11 1959	30/11 1960	30/11 1959	30/11 1960	30/11 1959	30/11 1960	30/11 1959	30/11 1960	30/11 1959	30/11 1960	30/11 1959	30/11 1960
I. Gull	137	137	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
II. Kassebeholdning	3	5	—	—	—	—	—	—	129	146	101	105
III. Bankinnskott	256	281	—	—	—	—	46	56	1 757	1 903	886	913
1. Norges Bank	—	—	—	—	—	—	18	20	301	284	51	52
2. Postgiro	4	4	—	—	—	—	4	3	31	27	10	11
3. Forretningsbanker	—	—	—	—	—	—	18	24	575	639	711	728
4. Sparebanker	—	—	—	—	—	—	5	8	50	53	108	115
5. Utenlandske banker	252	277	—	—	—	—	1	1	800	900	6	7
IV. Statskasseveksler	24	199	—	—	—	—	—	—	21	5	26	26
1. Norske	—	—	—	—	—	—	—	—	21	5	26	26
2. Utenlandske	24	199	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
V. Ihendehaverobligasjoner	1 426	1 424	113	110	264	319	40	40	576	576	2 023	2 059
1. Staten	108	102	64	62	205	263	12	12	290	286	1 391	1 455
2. Statsbanker	81	81	19	18	5	4	28	26	57	33	118	92
3. Andre statsgaranterte	—	—	28	28	12	11	—	—	27	39	115	134
4. Kommuner og kommuneforetak	—	—	—	—	13	13	—	2	73	68	139	129
5. Kreditforeninger o.l.	—	—	2	2	29	28	—	—	51	56	166	162
6. Andre norske	—	—	—	—	—	—	—	—	69	72	93	86
7. Utenlandske	1 237	1 241	—	—	—	—	—	—	9	22	1	1
VI. Aksjer	—	—	—	—	—	—	—	—	110	138	36	34
VII. Utlån	91	67	755	770	344	378	6 175	6 648	5 592	6 156	4 806	5 226
1. Kontolån til staten	—	—	755	770	55	50	—	—	—	—	—	—
2. Lånebevis m.v.	—	—	—	—	—	—	—	—	23	20	13	14
a. Stats- og statsgaranterte	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	7	8
b. Andre innenlandske	—	—	—	—	—	—	—	—	16	20	6	6
3. Banker m.v.	19	9	—	—	29	31	—	—	62	71	27	27
a. Statsbanker	—	—	—	—	29	31	—	—	27	37	12	9
b. Forretningsbanker	8	6	—	—	—	—	—	—	30	25	15	18
c. Sparebanker	—	—	—	—	—	—	—	—	5	4	—	—
d. Kreditforeninger og forsikring	11	3	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—
4. Andre innenlandske utlån	72	58	—	—	260	297	6 175	6 648	5 453	6 011	4 765	5 184
a. Pantobligasjoner	—	—	—	—	260	297	780	748	2 735	2 964
b. Norske veksler	8	6	—	—	—	—	—	—	679	815	105	121
c. Vekselobligasjoner og gjeldsbrev	64	52	—	—	—	—	—	—	1 083	1 233	1 171	1 295
d. Kassekredit og byggelån	—	—	—	—	—	—	—	..	2 804	3 163	738	786
e. Andre utlån	—	—	—	—	—	—	—	..	107	52	16	18
5. Lån til utlandet	—	—	—	—	—	—	—	—	54	54	1	1
a. Utenlandske veksler	—	—	—	—	—	—	—	—	51	52	—	—
b. Andre utlån	—	—	—	—	—	—	—	—	3	2	1	1
VIII. Andre fordringer	5 507	5 507	307	407	20	25	215	235	311	417	17	21
1. Staten	5 443	5 430	—	—	—	—	198	218	—	—	—	—
a. Statens konsoliderte konto	5 440	5 430	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b. Annet ¹	3	—	—	—	—	—	198	218	—	—	—	—
2. Innestående i Postverket	—	—	307	407	20	25	—	—	—	—	—	—
3. Debitorer i utenlandsk valuta	—	—	—	—	—	—	—	—	164	233	—	—
4. Rembursdebitorer	64	77	—	—	—	—	17	17	134	172	17	21
5. Andre debitorer	—	—	—	—	—	—	2	2	50	52	73	81
Aktiva i alt	7 444	7 620	1 175	1 287	628	722	6 478	6 981	8 546	9 393	7 968	8 465
Fordringer på utlandet	1 669	1 872	—	—	—	—	—	—	884	1 004	12	15
Bevilgede boligbyggelån med konv.tils. fra statens boligbanker	—	—	—	—	—	—	—	—	428	447	350	367
Bevilgede boligbyggelån ellers	—	—	—	—	—	—	—	—	154	194	174	184
Andre bevilgede byggelån	—	—	—	—	—	—	—	—	273	367	80	88
Bevilget kassekredit ekskl. byggelån	—	—	—	—	—	—	—	—	3 903	4 310	535	587
Disponerte boligbyggelån med konv.tils. fra statens boligbanker	—	—	—	—	—	—	—	—	213	244	230	250
Disponerte boligbyggelån ellers	—	—	—	—	—	—	—	—	80	99	107	107
Andre disponerte byggelån	—	—	—	—	—	—	—	—	127	172	47	49
Omkostninger	—	—	—	—	—	—	—	—	166	184	97	106

¹ For statsbankene i hovedsaken grunnfondobligasjoner.

Foreløpige tall, mill. kr.

Passiva	Norges Bank		Postgiro		Postsparebanken		Statabanker		Forretningsbanker		Sparebanker	
	30/11 1959	30/11 1960	30/11 1959	30/11 1960	30/11 1959	30/11 1960	30/11 1959	30/11 1960	30/11 1959	30/11 1960	30/11 1959	30/11 1960
I. Seddelomlop	3 475	3 645	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
II. Innskott	3 568	3 505	1 175	1 287	625	717	16	17	7 227	7 998	7 407	7 869
1. Staten	2 196	2 132	4	14	—	—	—	—	—	—	—	—
2. Skattekonti	—	—	477	496	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Norske banker	358	337	49	45	—	—	—	—	1 320	1 451	138	143
a. Norges Bank	—	—	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—
b. Statabanker	18	20	4	3	—	—	—	—	20	21	2	3
c. Forretningsbanker	340	263	31	27	—	—	—	—	583	680	38	36
d. Sparebanker	—	54	10	11	—	—	—	—	717	750	98	104
4. Andre innenlandske innskytere	920	972	645	732	625	717	16	17	5 287	5 746	7 196	7 651
a. Anfordring	920	972	645	732	—	—	—	—	1 864	1 945	611	647
b. Termin	—	—	—	—	—	—	12	12	380	442	28	60
c. Sparevilkår	—	—	—	—	—	—	1	1	1 794	1 951	4 465	4 672
d. 6 måneders oppsigelse	—	—	—	—	—	—	3	4	1 089	1 199	2 067	2 246
e. Andre vilkår	—	—	—	—	625	717	—	—	160	209	25	26
5. Innskott i utenlandsk valuta	—	—	—	—	—	—	—	—	251	207	—	—
6. Utenlandske innskott	94	64	—	—	—	—	—	—	369	594	73	75
a. Banker	82	52	—	—	—	—	—	—	288	460	—	—
b. Andre utenlandske innskytere	12	12	—	—	—	—	—	—	81	134	73	75
III. Ihendehaverobligasjonslån	—	—	—	—	—	—	888	789	25	22	—	—
1. Norske kroner	—	—	—	—	—	—	865	769	25	22	—	—
2. Utenlandsk valuta	—	—	—	—	—	—	23	20	—	—	—	—
IV. Andre lån	—	—	—	—	—	—	4 878	5 431	218	158	6	5
1. Staten	—	—	—	—	—	—	4 433	5 047	—	—	—	—
2. Offentlige fond	—	—	—	—	—	—	329	264	—	—	—	—
3. Norges Bank	—	—	—	—	—	—	29	31	—	—	—	—
4. Postsparebanken	—	—	—	—	—	—	32	42	5	2	3	3
5. Forretningsbanker	—	—	—	—	—	—	13	10	16	22	2	1
6. Sparebanker	—	—	—	—	—	—	—	—	84	86	—	—
7. Utstedte forvaltningsbevis	—	—	—	—	—	—	—	—	12	12	—	—
8. Ansvarlig lånekapital	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	1	1
9. Pantegjeld i bankbygning	—	—	—	—	—	—	42	37	80	22	—	—
10. Andre innenlandske lån	—	—	—	—	—	—	—	—	19	12	—	—
11. Utenlandske lån	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
V. Annen gjeld	157	189	—	—	—	—	77	69	372	438	38	40
1. Staten	3	—	—	—	—	—	53	42	—	—	—	—
2. Bankremisser	—	—	—	—	—	—	—	—	50	51	17	21
3. Adviserte sjekker	5	48	—	—	—	—	—	—	38	41	5	4
4. Inkasso	—	—	—	—	—	—	—	—	14	14	3	2
5. Remburskreditorer	—	—	—	—	—	—	—	—	27	27	—	—
6. Ikke hevet utbytte	149	141	—	—	—	—	24	27	242	299	13	13
7. Andre kreditorer	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
VI. Aksjekapital	35	35	—	—	—	—	30	40	284	321	—	—
VII. Fond og udisponert overskott	209	246	—	—	3	5	540	580	256	279	337	355
VIII. Saldo	—	—	—	—	—	—	49	55	164	182	180	196
Passiva i alt	7 444	7 620	1 175	1 287	628	722	6 478	6 981	8 546	9 393	7 968	8 465
Gjeld til utlandet	111	82	—	—	—	—	485	690	73	75
Rediskonteringer i Norge	—	—	—	—	—	—	—	—	13	12	—	—
Rediskonteringer i utlandet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Åpnede, ikke disponerte remburser ikke tatt med i balansen	—	—	—	—	—	—	—	—	91	86	—	—
Valuta-terminforretninger ikke tatt med i balansen	—	—	—	—	—	—	—	—	454	616	—	—
Garantier ikke tatt med i balansen	—	—	—	—	—	—	—	—	2 183	2 177
Inntekter (renter, diskonto etc.)	—	—	—	—	—	—	—	—	330	366	277	302

Merk: Tilbakegående tall finnes i Statistisk månedshefte, tabellene XIII 37, 47, 48, 42, 39 og 40.

Industristatistikk 1959

Foreløpige oppgaver fra Statistisk Sentralbyrås industristatistikk viser at bruttoproduksjonsverdien i industrien gikk opp fra 17 774 mill. kr. i 1958 til 18 838 mill. kr. i 1959 eller med 6,0 prosent. Bearbeidingsverdien som er lik bruttoproduksjonsverdi med fradrag av utgifter til råstoff, emballasje, brensel m.v., hjelpestoffer og bortsatt arbeid økte med 4,7 prosent fra 7 363 mill. kr. i 1958 til 7 712 mill. kr. i 1959.

Økingen i bruttoproduksjonsverdien målt i kroner var størst for næringsmiddelindustri (321 mill. kr.), primær jern- og metallindustri (174 mill. kr.), kjemisk industri (106 mill. kr.), bekledningsindustri (102 mill. kr.) og tekstilindustri (96 mill. kr.). Relativt var økingen i bruttoproduksjonsverdien sterkest for tekstilindustri (14,1 prosent) og bekledningsindustri (13,4 prosent). Nedgang i bruttoproduksjonsverdien fra 1958 til 1959 viste bare kullgruver, malmgruver, tre- og korkindustri, transportmiddelindustri og gassverk.

Tallet på arbeidere var praktisk talt uforandret fra 1958 og utgjorde vel 238 000 i 1959. Tallet på eiere som arbeider i egen bedrift gikk litt ned, mens funksjonærtallet økte fra 52 400 i 1958 til 54 100 i 1959. Antall sysselsatte i alt (arbeidere, funksjonærer og eiere) gikk opp fra 295 200 til 296 700 eller med 0,5 prosent. Arbeiderne utførte 483 mill. timeverk i 1959 eller 2,4 prosent færre enn året før. Nedgangen i timeverkstallet henger antakelig sammen med reduksjonen av den tariffbestemte arbeidstid pr. uke fra våren 1959. De samlede lønnsutbetalingene til arbeidere og funksjonærer økte med 5,9 prosent fra 3 640 mill. kr. i 1958 til 3 855 mill. kr. i 1959.

Bruttoinvesteringene gikk ned med vel 8 prosent fra 1 652 mill. kr. i 1958 til 1 514 mill. kr. i 1959. Nedgangen falt i sin helhet på nyanskaffelser av maskiner, bygninger m.v. som gikk ned fra 1 091 mill. kr. til 940 mill. kr., mens utgifter til reparasjoner og vedlikehold økte fra 562 mill. kr. til 574 mill. kr. Nedgangen i bruttoinvesteringene var særlig stor for primær jern- og metallindustri, og innen denne gruppen særlig for aluminiumsverkene.

Fordelingen av oppgavene på de enkelte fylker viser bl.a. at Oslo, som er landets største industrifylke, hadde litt lavere andel av både sysselsetting, bruttoproduksjons- og bearbeidingsverdi i 1959 enn året før. Det nest største

industrifylket, som er Østfold, hadde samme andel av bearbeidingsverdien, mens andelen av sysselsetting og bruttoproduksjonsverdi viste litt nedgang fra 1958.

I tillegg til den egentlige industri omfatter statistikken også bergverksdrift m.v. og gassverk. Forlagsvirksomhet og tørrking, salting og røyking av fisk er ikke med. Med enkelte unntak er ellers alle industribedrifter med minst 6 sysselsatte i gjennomsnitt for året med i statistikken. I gruppene kullgruver, malmgruver og gassverk er alle bedrifter med uansett størrelse, mens grensen er satt til minst 3 sysselsatte for enkelte grupper, særlig grupper hvor småbedriftenes andel er relativt stor. De bedrifter som er store nok til å komme med i statistikken, har om lag 95 prosent av industriens samlede bruttoproduksjons- og bearbeidingsverdi og om lag 90 prosent av sysselsettingen.

Industristatistikk 1958 og 1959

Tabell 1. Hovedtall for alle grupper under ett

		1958	1959 ¹⁾
Tallet på bedrifter		7 946	7 880
Tallet på eiere som arbeider i bedriften		4 220	4 143
Tallet på funksjonærer		52 408	54 114
Tallet på arbeidere i gjennomsnitt for året		238 567	238 449
Tallet på sysselsatte i alt		295 195	296 706
Timeverk utført av arbeidere	mill.timev.	495,1	483,2
Utbetalt lønn til funksjonærer	mill.kr.	864,3	942,7
Utbetalt lønn til arbeidere	" "	2 775,7	2 911,9
Verdi av produksjon for egen regning ²⁾ ...	" "	16 826,3	17 859,7
Godtgjørelse for reparasjonsarbeid ²⁾	" "	786,9	802,2
Godtgjørelse for leiarbeid ²⁾	" "	160,8	176,2
Bruttoproduksjonsverdi ²⁾	" "	17 774,0	18 838,1
Verdi av råstoff brukt til produksjon for egen regning og til reparasjonsarbeid	" "	9 142,1	9 767,8
Verdi av kjøpt emballasje og råstoff til emballasjeproduksjon	" "	382,0	418,3
Verdi av brensel, elektrisk kraft og hjelpestoffer brukt i året	" "	764,6	797,0
Betalt for bortsatt arbeid	" "	122,6	143,4
Bearbeidingsverdi ²⁾	" "	7 362,7	7 711,6
Anskaffelser av maskiner, bygninger m.v. .	" "	1 090,5	939,5
Utgifter til reparasjoner og vedlikehold..	" "	561,7	574,0
Bruttoinvestering	" "	1 652,2	1 513,5
Verdi av bygninger og maskiner m.v. pr. 31/12	" "	17 016,9	17 927,3
Verdi av lager pr. 31/12	" "	4 497,0	4 493,5

1) Foreløpige tall.

2) Inkl. produksjons- og omsetningsavgifter til staten.

Industristatistikk 1958 og 1959

Tabell 2. Sysselsatte, bruttoproduksjonsverdi og bearbeidingsverdi fordelt på industrigrupper

Industrigrupper	1958			1959 ¹⁾		
	Syssel-satte	Brutto-prodук-sjons-verdi ²⁾	Bear-beid-ings-verdi ²⁾	Syssel-satte	Brutto-prodук-sjons-verdi ²⁾	Bear-beid-ings-verdi ²⁾
	mill.kr.	mill.kr.	mill.kr.	mill.kr.	mill.kr.	mill.kr.
11. Bryting av kull	936	20,3	17,9	772	17,6	15,6
12. Bryting av malm	5 571	252,9	215,7	5 315	214,0	178,3
14. Steinbrott, sandtak o.l..	985	31,7	28,3	1 003	35,2	31,4
15. Mineralbrott	1 132	34,2	28,3	1 127	37,3	31,4
19. Ekstraktiv jord- og steinindustri ellers	200	3,0	2,7	194	3,2	2,9
20. Næringsmiddelindustri ...	32 438	3 265,8	538,5	33 905	3 586,9	602,9
21. Drikkevareindustri	3 247	331,5	253,3	3 336	354,3	273,1
22. Tobakksindustri	1 891	395,7	309,4	1 858	404,8	317,2
23. Tekstilindustri	16 303	677,6	302,6	17 330	773,2	340,4
24. Bekledningsindustri	23 217	761,4	352,8	23 427	863,7	397,7
25. Tre- og korkindustri	12 593	655,5	224,7	11 696	620,1	222,3
26. Møbel- og innrednings-industri	11 266	402,2	202,7	11 207	435,7	215,2
27. Treforedlingsindustri ...	24 072	2 088,5	692,7	24 574	2 162,9	710,3
28. Grafisk industri, bok-binderier	11 623	392,4	252,0	11 291	413,3	263,9
29. Lærindustri	1 870	80,5	33,6	1 852	90,2	34,5
30. Gummivareindustri	3 003	128,9	68,1	3 050	140,0	71,8
31. Kjemisk industri	20 752	1 824,1	724,6	20 688	1 930,4	782,7
32. Framstilling av produkter av petroleum og kull	622	61,7	21,4	614	69,5	25,8
33. Jord- og steinvareindustri	11 701	480,5	283,2	11 553	519,7	307,0
34. Primær jern- og metall-industri	20 911	1 950,9	718,5	21 286	2 124,5	760,8
35. Jern- og metallvare-industri	19 649	899,4	478,3	20 241	963,1	495,8
36. Maskinindustri	11 117	529,5	293,9	11 526	561,9	297,8
37. Elektroteknisk industri..	11 965	603,9	334,8	11 954	632,6	329,9
38. Transportmiddelindustri..	43 234	1 692,6	871,0	41 917	1 655,9	883,4
39. Diverse industri	4 525	189,3	105,5	4 642	211,3	112,6
51. Gassverk	372	20,0	8,2	348	16,8	6,9
Alle grupper	295 195	17 774,0	7 362,7	296 706	18 838,1	7 711,6

1) Foreløpige tall.

2) Inkl. produksjons- og omsetningsavgifter til staten.

Industristatistikk 1958 og 1959

Tabell 3. Bruttoinvestering og verdi av bygninger, maskiner m.v. og lager

Industrigruppe	1958			1959 ¹⁾		
	Brutto-inves-	Verdi av bygninger,	Verdi av maskiner	Brutto-inves-	Verdi av bygninger,	Verdi av maskiner
	tering tering m.v. pr. 31/12	pr. 31/12	pr. 31/12	tering tering m.v. pr. 31/12	pr. 31/12	pr. 31/12
	mill.kr.	mill.kr.	mill.kr.	mill.kr.	mill.kr.	mill.kr.
11. Bryting av kull	11,7	40,3	13,6	14,6	52,6	14,2
12. Bryting av malm	67,4	474,1	71,3	65,7	502,7	69,6
14. Steinbrott, sandtak o.l..	6,7	31,6	1,0	9,6	36,8	0,5
15. Mineralbrott	4,0	55,7	6,9	5,3	58,2	7,8
19. Ekstraktiv jord- og steinindustri ellers	0,1	3,3	0,6	0,2	4,6	0,7
20. Næringsmiddelindustri ...	158,7	1 820,4	369,6	155,4	1 947,1	370,0
21. Drikkevareindustri	26,8	286,2	58,5	26,6	300,4	49,2
22. Tobakksindustri	8,2	62,8	126,9	14,6	78,1	105,2
23. Tekstilindustri	40,8	861,0	233,1	42,7	880,1	254,5
24. Bekledningsindustri	23,5	337,8	176,9	23,8	339,8	198,3
25. Tre- og korkindustri	31,6	452,3	240,3	36,2	465,7	213,2
26. Møbel- og innredningsindustri	16,3	278,0	75,6	18,4	289,4	81,8
27. Treforedlingsindustri ...	236,0	2 709,7	461,8	225,8	2 755,6	474,8
28. Grafisk industri, bokbindereier	37,4	562,4	31,8	39,6	600,5	32,0
29. Lærindustri	2,6	84,0	22,9	3,0	83,2	21,1
30. Gummivareindustri	9,6	151,7	30,5	6,4	164,2	26,6
31. Kjemisk industri	228,1	2 774,5	397,1	198,8	2 944,6	366,1
32. Framstilling av produkter av petroleum og kull	20,5	43,0	13,9	77,3	49,1	12,7
33. Jord- og steinvareindustri	58,0	590,8	80,1	65,9	659,9	78,5
34. Primær jern- og metallindustri	365,3	2 165,0	447,9	195,7	2 312,7	475,0
35. Jern- og metallvareindustri	55,2	732,8	243,0	69,5	781,6	260,0
36. Maskinindustri	32,0	465,0	179,9	28,8	488,5	211,1
37. Elektroteknisk industri..	41,3	421,0	221,5	45,6	486,3	233,8
38. Transportmiddelindustri..	156,4	1 453,8	942,6	126,6	1 487,3	882,8
39. Diverse industri	12,4	121,7	37,5	14,9	134,9	43,9
51. Gassverk	2,0	38,0	12,2	2,5	23,4	10,1
Alle grupper	1 652,6	17 016,9	4 497,0	1 513,5	17 927,3	4 493,5

1) Foreløpige tall.

Industristatistikk 1958 og 1959

Tabell 4. Sysselsatte, bruttoproduksjonsverdi, bearbeidingsverdi og bruttoinvestering fordelt på fylker

	1958				1959 ¹⁾			
	Tallet på syssel- satte	Brutto- produk- sjons- verdi	Bear- beid- ings- verdi ²⁾	Brutto- inves- tering ²⁾	Tallet på syssel- satte	Brutto- produk- sjons- verdi	Bear- beid- ings- verdi ²⁾	Brutto- inves- tering ²⁾
		mill.kr.	mill.kr.	mill.kr.		mill.kr.	mill.kr.	mill.kr.
Østfold	30 746	2 085,2	715,5	177,2	30 545	2 159,9	754,9	162,0
Akershus	11 763	667,0	305,2	55,2	11 789	698,7	311,7	58,4
Oslo	61 349	3 585,1	1 919,2	227,8	60 921	3 704,0	1 959,0	214,1
Hedmark	8 578	554,9	174,7	27,1	8 668	575,9	174,8	28,1
Oppland	9 553	565,9	192,6	36,1	9 414	563,2	182,6	35,3
Buskerud	19 894	1 263,8	502,5	103,2	20 036	1 316,5	536,9	113,6
Vestfold	17 945	1 035,1	422,7	92,3	17 995	1 129,3	456,5	152,7
Telemark	17 691	1 195,6	537,8	181,4	17 674	1 274,6	584,9	166,7
Aust-Agder	4 236	221,1	96,1	24,1	4 172	239,1	117,1	19,2
Vest-Agder	9 441	856,8	232,1	63,2	9 523	936,3	242,9	51,5
Rogaland	21 361	1 169,9	427,1	92,2	21 499	1 241,3	430,4	113,1
Hordaland	16 401	828,3	357,4	69,3	16 932	930,8	397,7	57,8
Bergen	14 661	718,8	332,3	37,9	14 941	769,1	344,5	35,0
Sogn og Fjordane	4 830	298,6	108,5	181,5	5 206	360,2	127,7	64,4
Møre og Romsdal.	14 091	714,2	284,7	52,8	14 434	790,2	288,9	36,1
Sør-Trøndelag ..	12 800	710,5	281,1	48,9	12 852	738,9	292,9	54,3
Nord-Trøndelag..	5 032	306,5	92,1	26,1	5 031	326,5	95,9	23,8
Nordland	8 533	604,1	199,5	98,0	8 744	710,2	253,7	77,5
Troms	2 770	171,1	48,5	10,8	2 848	176,0	50,3	12,5
Finnmark	2 621	201,2	115,2	35,4	2 746	179,8	92,7	22,7
Svalbard	899	20,3	17,9	11,7	736	17,6	15,6	14,7
Hele landet	295 195	17 774,0	7 362,7	1 652,2	296 706	18 838,1	7 711,6	1 513,5

1) Foreløpige tall.

2) Inkl. produksjons- og omsetningsavgifter m.v. til staten.

Forbrytelser etterforsket av politiet i 1. halvår 1960

Foreløpige tall fra Statistisk Sentralbyrås politistatistikk viser at politiet etterforsket i alt 20 019 forbrytelser i 1. halvår 1960. Det er en oppgang på 6 prosent i tallet på etterforskede forbrytelser fra 1. halvår 1959.

Denne stigning skyldes i første rekke en markert oppgang i tallet på bil- og motorsykkelttyverier. Det ble således etterforsket hele 52 prosent flere bruks- tyverier av motorkjøretøy i 1. halvår 1960 enn i samme periode året før. For andre tyvsforbrytelser gikk tallet opp med 4 prosent. Oppgavene for dokumentfalsk, underslag, bedrageri og voldsforbrytelser viser nedgang sammenliknet med tallene for 1. halvår i fjor.

Tabell 1. Forbrytelser etterforsket av politiet i 1. halvår 1957-1960

	Forbr. mot sedelig- heten	Forbr. mot liv, legeme og helbred	Ære- kren- kel- ser	Underslag, bedrageri og doku- mentfalsk	Skade- verk	Bruks- tyveri av motor- kjøretøy	Andre tyvs- forbr.	Andre forbr. I alt
1.halvår 1957	391	951	576	2 102	1 003	1 390	9 588	967 16 968
" 1958	427	971	566	1 796	870	1 378	9 911	1 054 16 973
" 1959	439	960	594	2 164	989	1 611	10 905	1 205 18 867
" 1960 ¹⁾	444	925	632	1 982	987	2 448	11 368	1 233 20 019

1) Foreløpige tall.

Tabell 2. Forbrytelser etterforsket av politiet i 2. kvartal og i 1. halvår 1958-1960 etter arten av forbrytelsene

	2. kvartal			1. halvår		
	1958	1959	1960 ¹⁾	1958	1959	1960 ¹⁾
Forbr. mot off. myndighet	11	22	14	30	42	43
Forbr. mot den alm. orden og fred	258	363	322	484	654	672
Almenfarlige forbrytelser	22	13	7	52	19	12
Falsk forklaring	21	23	21	42	45	44
Falsk anklage	9	11	14	20	26	28
Pengefalsk	3	6	4	7	11	8
Dokumentfalsk	114	88	108	184	233	207
Forbr. mot sedeligheten	195	207	205	427	439	444
Forbr. m.h.t. familieforhold...	10	16	10	28	30	27
Forbr. mot den personlige frihet	57	77	94	134	150	168
Forbr. mot liv, legeme og helbred	440	507	441	971	960	925
Erekrenkelser	286	323	318	566	594	632
Underslag	453	459	370	860	933	848
Utpressing og ran	18	19	19	48	35	29
Bedrageri og utroskap	368	451	413	752	998	927
Forbr. i gjeldsforhold	19	24	14	36	42	33
Skadeverk	383	529	446	870	989	987
Heleri og etterfølgende bistand	48	44	56	77	82	97
Tyverier	6 093	6 282	5 823	11 289	12 516	13 816
Grove tyverier	1 596	1 665	1 816	3 018	3 487	3 997
Simple tyverier	3 551	3 693	3 119	6 664	7 080	7 018
Naskeri	114	159	133	229	338	353
Brukstyveri av motorkjøretøy	832	765	755	1 378	1 611	2 448
Andre forbrytelser	32	32	28	96	69	72
I alt	8 840	9 496	8 727	16 973	18 867	20 019

1) Foreløpige tall.

Tabell 3. Forbrytelser etterforsket av politiet i 2. kvartal 1960 etter arten av forbrytelsene og politiets avgjørelse eller innstilling¹⁾

	Påtale- begjær- ingen trukket tilbake	Ingen bestemt person mis- tenkt	Henlagt p.g.a. bevisets stilling	Henlagt p.g.a. sinss., død el. preskr.	Gjer- nings- mannen under 14 år	Til- tale	Fore- legg	Påtale- unnlatelse		Ikke tiltale av andre grunner	I alt
								Etter strpl.	Etter barne- vernL.		
Forbr. mot off. myndighet	-	-	4	1	-	8	1	-	-	-	14
Forbr. mot den alm. orden og fred	7	166	35	-	27	49	2	4	29	3	322
Almenfarlige for- brytelser	-	2	1	-	2	2	-	-	-	-	7
Falsk forklaring ...	-	-	8	-	-	9	2	1	-	1	21
Falsk anklage	-	1	5	-	-	4	2	1	1	-	14
Pengefalsk	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	4
Dokumentfalsk	1	8	17	-	1	63	-	13	4	1	108
Forbr. mot sedelig- heten	1	57	50	-	3	48	21	17	5	3	205
Forbr. m.h.t. familieforhold	1	1	7	-	-	-	1	-	-	-	10
Forbr. mot den personlige frihet ..	32	5	38	7	1	5	1	1	-	4	94
Forbr. mot liv, legeme og helbred ..	176	19	105	6	6	53	42	4	4	26	441
Ærekrenkelser	89	18	75	1	-	3	3	1	-	128	318
Underslag	142	13	103	4	2	87	2	4	2	11	370
Utpressing og ran ..	3	6	3	-	-	7	-	-	-	-	19
Bedrageri og utroskap	144	24	101	3	4	98	1	15	1	22	413
Forbr. i gjelds- forhold	-	1	4	-	-	7	1	1	-	-	14
Skadeverk	91	198	59	4	56	11	6	4	12	5	446
Heleri og etterföl- gende bistand	2	1	2	-	4	37	-	1	8	1	56
Tyverier	218	3 258	488	10	303	852	26	158	469	41	5 823
Grove tyverier ...	13	1 012	85	3	99	410	1	36	148	9	1 816
Simple tyverier ..	136	1 835	360	6	150	349	11	94	161	17	3 119
Naskeri	61	17	6	-	19	-	8	3	10	9	133
Brukstyveri av motorkjøretøy	8	394	37	1	35	93	6	25	150	6	755
Andre forbrytelser..	1	1	6	1	1	12	6	-	-	-	28
I alt	908	3 783	1 111	37	410	1 355	117	225	535	246	8 727

1) Foreløpige tall.

Tabell 4. Forbrytelser etterforsket av politiet i 2. kvartal 1960 etter politidistrikt og politiets avgjørelse eller innstilling¹⁾

	Påtale- begjær- ingen trukket tilbake	Ingen bestemt person mis- tenkt	Henlagt p.g.a. bevisets stilling	Henlagt p.g.a. sinnss., død el. preskr.	Gjer- nings- mannen under 14 år	Til- tale	Fore- legg	Påtale- unnlatelse		Ikke tiltale av andre grunner	I alt
								Etter strpl.	Etter barne- vernL.		
Halden	-	15	2	-	-	-	-	-	-	-	17
Sarpsborg	1	15	3	1	7	47	1	-	1	-	76
Fredrikstad	3	47	12	-	18	5	-	5	19	11	120
Moss	5	15	10	-	2	4	-	3	-	3	42
Follo	4	44	18	-	4	16	-	4	3	4	97
Asker og Bærum	12	110	20	-	3	83	-	18	1	3	250
Romerike	29	207	22	2	3	79	2	9	5	10	368
Oslo	192	1 732	306	7	46	334	18	21	107	34	2 797
Hamar	9	15	7	-	4	10	1	2	7	3	58
Kongsvinger	4	5	5	1	-	10	2	8	1	2	38
Østerdal	4	2	22	-	-	11	-	-	1	7	47
Gudbrandsdal	13	17	17	-	-	1	-	3	1	-	52
Vestoppland	4	17	4	1	3	1	1	3	4	2	40
Ringerike	11	19	39	1	10	4	1	-	3	2	90
Drammen	45	57	35	1	3	15	1	1	1	1	160
Kongsberg	8	22	11	-	7	8	-	1	2	4	63
Nord-Jarlsberg	15	29	9	-	20	20	1	-	2	2	98
Tønsberg	10	52	9	1	13	18	2	2	4	2	113
Sandefjord	5	24	1	-	13	11	-	2	3	-	59
Larvik	1	22	-	-	8	17	-	-	1	1	50
Kragerø	2	3	-	-	-	4	-	1	-	-	10
Skien	3	24	5	3	5	43	-	1	16	2	102
Telemark	-	67	12	-	11	42	3	2	17	2	156
Notodden	2	8	1	-	2	14	-	-	1	-	28
Rjukan	3	1	1	-	1	1	-	-	-	1	8
Arendal	14	28	14	-	6	148	3	58	59	-	330
Kristiansand	43	80	26	2	22	29	13	4	3	4	226
Vest-Agder	9	3	24	1	2	4	-	-	1	3	47
Sandnes	-	25	-	-	-	2	-	5	13	-	45
Stavanger	40	96	16	-	6	46	12	2	14	3	235
Haugesund	12	11	5	-	7	8	2	1	10	2	58
Rogaland	26	27	9	6	29	30	3	8	33	2	173
Hardanger	2	6	-	-	11	-	1	1	4	-	25
Hordaland	18	71	27	2	12	15	1	7	10	25	188
Bergen	129	352	89	1	46	57	4	4	60	24	766
Sogn	1	3	4	-	1	7	2	-	1	3	22
Fjordane	2	9	6	-	-	1	3	3	1	6	31
Sunnmøre	22	46	38	1	6	4	3	1	8	4	133
Romsdal	5	7	5	-	3	3	3	5	6	2	39
Nordmøre	10	12	5	-	6	10	1	7	8	7	66
Trondheim og Strinda	28	161	32	-	24	50	6	12	47	16	376
Uttrøndelag	24	62	53	-	4	18	7	-	13	9	190
Inntrøndelag	7	29	17	1	8	13	1	2	8	3	89
Namdal	6	6	7	-	2	7	-	3	4	2	37
Bodø	16	37	10	-	-	8	2	2	6	6	87
Narvik	24	27	35	1	4	6	2	3	6	-	108
Helgeland	20	13	15	3	3	29	2	-	7	1	93
Lofoten og Vesterålen	7	9	12	-	3	7	-	2	2	3	45
Senja	7	28	14	-	12	20	3	2	1	4	91
Troms	25	35	43	1	5	18	6	5	3	16	157
Vardø	9	6	11	-	1	2	2	-	3	1	35
Vadsø	4	-	3	-	-	3	1	1	-	1	13
Vest-Finnmark	12	18	19	-	4	12	1	1	4	3	74
Sør-Varanger	1	7	1	-	-	-	-	-	-	-	9
I alt	908	3 783	1 111	37	410	1 355	117	225	535	246	8 727

1) Foreløpige tall.

Bokproduksjonen i 1959

Statistisk Sentralbyrå utarbeider statistikken over bokproduksjonen i samarbeid med Universitetsbiblioteket. Det er gjort nærmere rede for denne statistikken i artikkelen Bokproduksjonen 1957 i Statistisk månedshefte (tidl.: Statistiske meldinger) nr. 12, 1958.

Statistikken over bokproduksjonen 1959 omfatter bøker og småtrykk utgitt av 98 forlag og 281 andre utgivere (vesentlig offentlige myndigheter og organisasjoner av forskjellig slag). I 1958 var det 99 forlag og 196 andre som ga oppgaver.

I 1959 har det ikke lykkes å få opplagstall for i alt 21 bøker (se tabell 8) fra 4 mindre forlag og 8 andre utgivere. Dette er likevel en markert bedring sammenliknet med tidligere år.

Bøker m.v. etter emne og språk

Tabell 1. Bøker, småtrykk og årbøker etter emne

Emne	Bøker ^{1),2)}	Småtrykk ³⁾	Årbøker o.l.		I alt
			49 sider og over	5-48 sider	
1958	1 758	1 001	138	104	3 001
1959	2 001	1 106	124	29	3 260
Alminnelige skrifter.	33	66	7	14	120
Filosofi	25	27	-	-	52
Religion	112	42	11	2	167
Samfunnsvitenskap ...	288	289	16	2	595
Språk	139	50	-	-	189
Naturvitenskap	113	174	7	-	294
Anvendt vitenskap ...	242	264	22	3	531
Kunst. Rekreasjon ...	67	57	29	5	158
Litteratur	742	47	-	1	790
Historie og geografi.	240	90	32	2	364

1) En bok i to eller flere bind er regnet som ett eksemplar, men i "Samlede verker" og serier regnes hvert bind som ett eksemplar. 2) Trykk på 49 sider og over. 3) Trykk på 5-48 sider.

I tabell 1 er gitt en oversikt over bøker, småtrykk og årbøker o.l. utgitt i 1959, fordelt på hovedgrupper etter emne. Det ble i 1959 utgitt i alt 3 260 bøker, småtrykk og årbøker mot 3 001 i 1958.

Tallet på utgitte bøker var 2 001 (nær 14 prosent flere enn i 1958). Av disse omfattet gruppen litteratur vel 37 prosent mot 41 prosent året før. Betydelig øking sammenliknet med 1958 viste gruppene samfunnsvitenskap, språk og religion.

Av småtrykk ble det i 1959 utgitt 1 106 (10 prosent flere enn i 1958).

Også her viste gruppene samfunnsvitenskap og språk en relativt sterk øking sammenliknet med året før.

Tallet på utgitte årbøker o.l. var 153 i 1959, dvs. en nedgang på 37 prosent fra året før. Utenom hovedoversikten i tabell 1 er årbøker o.l. ikke tatt med i statistikken.

Tabell 2. Bøker og småtrykk etter emne

Emne	Norske og utenlandske på originalspråket			Oversatt til norsk	
	Første- utgaver	Nye opplag eller utgaver		Første- utgaver	Nye opplag eller utgaver
Bøker og småtrykk	1958	1 704	386	645	24
"	1959	1 976	475	616	40
Bøker	1958	927	210	598	23
"	1959	1 020	356	590	35
Småtrykk	1958	777	176	47	1
"	1959	956	119	26	5
Bøker 1959:					
Alminnelige skrifter	28	5	-	-
Filosofi	20	3	2	-
Religion	59	23	27	3
Samfunnsvitenskap	238	40	9	1
Språk	60	78	1	-
Naturvitenskap	56	50	5	2
Anvendt vitenskap	162	60	17	3
Kunst. Rekreasjon	52	11	4	-
Litteratur	209	45	468	20
Historie og geografi	136	41	57	6
Småtrykk 1959:					
Alminnelige skrifter	63	3	-	-
Filosofi	20	5	2	-
Religion	35	4	2	1
Samfunnsvitenskap	274	14	1	-
Språk	22	28	-	-
Naturvitenskap	124	49	1	-
Anvendt vitenskap	248	10	5	1
Kunst. Rekreasjon	54	1	2	-
Litteratur	30	2	12	3
Historie og geografi	86	3	1	-

Av bøkene ble i alt 1 376 eller om lag 69 prosent utgitt på originalspråket, mens 625 var oversatt til norsk. Oversettelser var mest vanlig innen gruppen litteratur. Nær 66 prosent av bøkene i denne gruppen var oversatt mot 68 prosent i 1958. Av de andre hovedgruppene som i alt omfattet 1 259 titler, utgjorde oversettelsene om lag 11 prosent.

Om lag 3 prosent av småtrykkene var oversatt til norsk.

Tabell 3 viser hvorledes bøker oversatt til norsk, fordelt etter originalspråk. Om lag 64 prosent av alle oversettelser hadde engelsk som originalspråk. (Bøker oversatt fra amerikansk er regnet med blant bøker oversatt

fra engelsk.) I 1958 utgjorde oversettelser fra engelsk vel 62 prosent av oversettelsene. Oversettelser fra dansk, fransk og islandsk gikk noe tilbake fra 1958.

Tabell 3. Bøker oversatt til norsk etter emne og originalspråk

Emne	I alt	Av disse oversatt fra									
		engelsk	svensk	dansk	tysk	fransk	islandsk	finisk	russisk	nederlands	italiensk
1958	621	387	67	63	36	35	8	2	3	9	1
1959	625	402	76	50	37	27	2	2	6	10	5
Alminnelige skrifter	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Filosofi	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Religion	30	13	2	4	7	2	-	-	-	1	-
Samfunnsvitenskap..	10	4	2	1	1	-	-	-	-	-	2
Språk	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Naturvitenskap	7	3	2	-	-	2	-	-	-	-	-
Anvendt vitenskap..	20	4	10	4	1	1	-	-	-	-	-
Kunst. Rekreasjon.	4	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Litteratur	488	344	45	34	21	20	2	2	5	8	3
Historie og geografi	63	30	14	5	7	2	-	-	1	1	2

Tabell 4. Bøker og småtrykk etter art og publiseringsspråk

Publiseringspråk	Litterære bøker		Skolebøker	Offentlige publikasjoner	Andre
	Skjønnlitteratur	Andre litterære bøker			
Bøker og småtrykk 1958	767	22	246	462	1 263
" 1959	748	41	357	549	1 428
Bøker 1958	711	16	147	182	703
" 1959	709	33	228	218	829
Småtrykk 1958	56	6	99	280	560
1959	39	8	129	331	599
Bøker 1959:					
Norsk	706	31	186	187	759
Engelsk	2	2	30	27	50
Tysk	-	-	8	1	2
Fransk	-	-	3	3	3
Andre språk	1	-	1	-	15
Småtrykk 1959:					
Norsk	37	7	114	230	547
Engelsk	1	1	8	94	44
Tysk	-	-	7	4	2
Fransk	-	-	-	1	1
Andre språk	1	-	-	2	5

1) 16 skolebøker av litterær art er tatt med både under andre litterære bøker og under skolebøker.

Det ble i 1959 utgitt i alt 148 bøker på fremmede språk. Tabell 4 viser at de fleste av disse var av faglig art.

Av småtrykkene ble 171 utgitt på fremmede språk. Også de fleste av disse var av faglig art.

I alt ble 319 bøker og småtrykk gitt ut på fremmede språk, og av disse var om lag 81 prosent på engelsk.

Om lag 11 prosent av bøkene og 12 prosent av småtrykkene var skolebøker, mens om lag 11 prosent av bøkene og 30 prosent av småtrykkene var offentlige publikasjoner.

Skjønnlitteratur

I 1959 ble det gitt ut 709 skjønnlitterære bøker mot 711 i 1958. Fordeling etter originalspråk og utgaver etter oppdrag går fram av tabell 5. I alt 219 av de skjønnlitterære bøker hadde norsk som originalspråk, 487 var oversatt, mens 3 ble trykt på fremmed språk (se tabell 4).

Tabell 5. Skjønnlitterære bøker utgitt i 1959 etter originalspråk, førsteutgaver og nye oppdrag eller utgaver

	I alt	Norsk	Engelsk	Svensk	Dansk	Tysk	Fransk	Islandsk	Finsk	Russisk	Nederlands	Italiensk	Spansk	Andre språk
Førsteutgaver	661	192	333	43	32	19	19	2	2	4	8	3	1	3
Nye oppdrag ..	48	27	12	2	2	2	1	-	-	1	-	-	-	1
I alt	709	219	345	45	34	21	20	2	2	5	8	3	1	4
R e l a t i v e t a l l														
Førsteutgaver	100,0	29,1	50,4	6,5	4,8	2,9	2,9	0,3	0,3	0,6	1,2	0,4	0,2	0,4
Nye oppdrag ..	100,0	56,2	24,9	4,2	4,2	4,2	2,1	-	-	2,1	-	-	-	2,1
I alt	100,0	30,9	48,7	6,3	4,8	3,0	2,8	0,3	0,3	0,7	1,1	0,4	0,1	0,6

Tabell 6. Skjønnlitterære bøker etter originalspråk og litterær form

Litterær form	I alt	Norsk	Engelsk	Svensk	Dansk	Tysk	Fransk	Islandsk	Finsk	Russisk	Nederlands	Italiensk	Spansk	Andre språk
1958	711	211	328	47	50	21	26	8	-	3	9	1	1	6
1959	709	219	345	45	34	21	20	2	2	5	8	3	1	4
Dikt	43	36	1	-	-	-	1	2	-	1	-	-	1	1
Skuespill ..	12	9	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1
Romaner m.v.	400	81	249	23	11	12	13	-	1	4	4	2	-	-
Barne- og ungdomsbøker	187	69	56	22	22	9	5	-	-	-	3	-	-	1
Andre	67	24	38	-	1	-	-	-	1	-	1	1	-	1

I tabell 6 er de skjønnlitterære bøker gruppert etter originalspråk og litterær form. I alt 400 eller om lag 56 prosent av skjønnlitterære bøker var

romaner, noveller m.v. Vel 62 prosent av disse hadde engelsk som originalspråk. (De tilsvarende prosenttall i 1958 var henholdsvis 60 og 54.)

Om lag 63 prosent av i alt 187 barne- og ungdomsbøker var oversettelser. Også her var oversettelser fra engelsk den største gruppen, men det var dessuten atskillige oversettelser fra svensk og dansk. Av diktsamlinger ble det i 1959 utgitt 43 mot 30 året før. Tallet på skuespill steg fra 9 i 1958 til 12 i 1959. De fleste av diktsamlingene og skuespillene var norske.

Tabell 7. Skjønnlitterære bøker utgitt i 1948-1959

	I alt	Av norske forfattere		Oversatte	
		Absolute tall	Relative tall	Absolute tall	Relative tall
1948	768	352	46	416	54
1949	799	393	49	406	51
1950	889	414	47	475	53
1951	728	315	43	413	57
1952	762	304	40	458	60
1953	738	244	33	494	67
1954	764	230	30	534	70
1955	727	242	33	485	67
1956	716	200	28	516	72
1957	684	212	31	472	69
1958	711	211	30	500	70
1959	709	219	31	490	69

Som det går fram av tabell 7, har den delen av de skjønnlitterære bøker som er skrevet av norske forfattere, vært relativt stabil i de senere år.

Opplag. Tallet på eksemplarer. Verdien av bokproduksjonen

Tabell 8. Bøker utgitt i 1959 etter emne og opplagets størrelse¹⁾

Emne	I alt	Av disse utgitt i opplag på								
		0-999	1000-1999	2000-4999	5000-9999	10000-14999	15000-19999	20000-49999	50000 og over	Uopp-gitt
Alminnelige skrifter	33	7	11	5	3	-	-	5	-	2
Filosofi	25	5	8	6	5	-	-	1	-	-
Religion	112	7	12	58	19	9	2	3	-	2
Samfunnsvitenskap	288	80	58	96	31	7	5	4	3	4
Språk	139	9	8	34	27	11	17	31	2	-
Naturvitenskap ..	113	30	13	18	24	13	8	4	2	1
Anvendt vitenskap	242	66	63	56	33	12	3	6	1	2
Kunst. Rekreasjon	67	11	9	23	13	6	3	2	-	-
Litteratur	742	19	30	190	171	120	86	117	-	9
Historie og geografi	240	49	29	85	47	7	5	14	3	1
I alt	2 001	283	241	571	373	185	129	187	11	21
Relative tall ...	100,0	14,1	12,1	28,5	18,6	9,2	6,5	9,3	0,6	1,1

1) Det er ikke innhentet opplagstall når det gjelder småtrykk.

Bøkenes fordeling etter emne og opplagets størrelse er gitt i tabell 8.

De litterære bøkene er gjennomgående utgitt i relativt store opplag.

Bare 49 bøker i denne gruppen (om lag 7 prosent) kom i opplag på under 2 000 eksemplarer, mens i alt 203 bøker (vel 27 prosent) kom i opplag på over 15 000 eksemplarer. Til sammenlikning kan det nevnes at 38 prosent av bøkene i andre grupper sett under ett kom i opplag på under 2 000 eksemplarer, mens bare 10 prosent ble utgitt i opplag på over 15 000 eksemplarer. Her hadde gruppen språk de gjennomsnittlig største opplag, mens gruppene filosofi, anvendt vitenskap, samfunnsvitenskap og religion kom i de minste opplag. (Se også tabell 10.)

Tabell 9. Bøker etter originalspråk og opplagets størrelse

Originalens språk	I alt	Av disse utgitt i opplag på								
		0- 999	1000- 1999	2000- 4999	5000- 9999	10000- 14999	15000- 19999	20000- 49999	50000 og over	Uopp- gitt
1958	1 758	244	236	544	265	153	126	179	11	-
1959	2 001	283	241	571	373	185	129	187	11	21
Norsk	1 236	233	207	378	209	69	42	68	11	19
Engelsk	506	35	25	99	79	86	78	102	-	2
Svensk	79	2	1	24	33	10	1	8	-	-
Dansk	51	1	2	19	19	6	1	3	-	-
Tysk	49	3	1	18	13	9	4	1	-	-
Fransk	36	6	2	7	14	2	2	3	-	-
Islandsk	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Finsk	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Russisk	7	-	-	5	2	-	-	-	-	-
Nederlandsk ..	10	-	-	4	2	3	1	-	-	-
Italiensk	8	-	1	5	1	-	-	1	-	-
Spansk	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Andre språk ..	14	2	-	10	1	-	-	1	-	-

Av bøker med norsk som originalspråk, ble 36 prosent gitt ut i opplag på under 2 000 eksemplarer, 53 prosent i opplag på 2 000 - 14 999 eksemplarer og 10 prosent i opplag på 15 000 eksemplarer eller mer (tabell 9). De tilsvarende tall for oversatte bøker var henholdsvis 11, 62 og 27 prosent. Bøker oversatt fra engelsk hadde gjennomgående de største opplagsstall.

Tabell 10. Utgitte eksemplarer pr. boktitel, etter emne. Markedsverdien av bokproduksjonen

Emne	Utgitt i alt		Gjennomsnitt pr. bok	Markedsverdien av bokproduksjonen Mill. kr.
	Bøker	Eksemplarer		
1958	1 758	12 380 300	7 040	"
1959	2 001	13 881 300	6 940	124,5
Alminnelige skrifter.	33	226 200	6 850	2,3
Filosofi	25	81 300	3 250	0,9
Religion	112	509 200	4 550	5,4
Samfunnsvitenskap ...	288	1 075 500	3 730	7,6
Språk	139	1 534 500	11 040	11,3
Naturvitenskap	113	706 800	6 250	7,5
Anvendt vitenskap ...	242	888 800	3 670	10,7
Kunst. Rekreasjon ..	67	338 900	5 060	4,1
Litteratur	742	7 233 300	9 750	48,8
Historie og geografi.	240	1 286 800	5 360	25,9

Det ble i 1959 gitt ut i alt 13 881 300 eksemplarer av bøker. Det tilsvarende tall for 1958 var 12 380 300. Den samlede bokproduksjon økte således med vel 12 prosent. Produksjonen av litterære bøker viste en nedgang fra 1958 på nærmere 7 prosent, mens det i gruppene språk, samfunnsvitenskap, religion, historie og geografi og filosofi ble registrert en til dels betydelig øking. Tabell 10 viser hvor mange eksemplarer bøkene i de ulike hovedgruppene ble utgitt i og dessuten gjennomsnittstall pr. boktittel.

Statistisk Sentralbyrå har på grunnlag av de bokpriser som er oppgitt i Norsk Bokfortegnelse og opplagstallene beregnet markedsverdien av bokproduksjonen. Denne størrelse er noe forskjellig fra verdien av bokomsetningen som ble offentliggjort i 1957 og 1958. Tallene for 1959 som offentliggjøres her, er derfor ikke helt sammenliknbare med tall fra tidligere år.

En vil dessuten understreke at ikke alle bøker som er med i bokproduksjonen, er gjenstand for omsetning. En har heller ikke priser og/eller opplag (se innledningen) for alle bøker som blir omsatt. De beregnede tall for markedsverdien av produksjonen ligger av den grunn noe for lavt.

Markedsverdien av bokproduksjonen i 1959 er beregnet til i alt 124,5 mill. kr. (se tabell 10). Produksjonen innen gruppen litteratur var den største og utgjorde i alt 39 prosent av den totale markedsverdi. Verdien av produksjonen av skjønnlitteratur som var vel 96 prosent av litteraturgruppen, er beregnet til i alt 47 mill. kr. Dernest var produksjonsverdien størst for gruppene historie og geografi, språk, anvendt vitenskap og samfunnsvitenskap (henholdsvis 21, 9, 9 og 6 prosent av den samlede markedsverdi). Verdien av skolebøker som bl.a. utgjør deler av de grupper som er nevnt ovenfor, var i 1959 i alt 21,8 mill. kr. eller om lag 18 prosent av den samlede markedsverdi.

Tabell 11. Markedsverdien av bokproduksjonen etter bøkenes originalspråk i 1959

Originalspråk	I alt	Norsk	Engelsk	Svensk	Dansk	Tysk	Fransk	Islandsks	Finsk	Russisk	Nederlandsk	Italiensk	Spansk	Andre språk
Mill. kr.	124,5	70,7	31,0	9,4	2,8	4,3	2,8	0,0	0,2	0,6	1,1	0,7	0,0	0,9

Markedsverdien av produksjonen av bøker med norsk som originalspråk utgjorde i 1959 70,7 mill. kr. eller om lag 57 prosent av markedsverdien av den samlede bokproduksjon. For bøker med engelsk, svensk, dansk og tysk som originalspråk, var tallene henholdsvis 25, 8, 2 og 3 prosent.

Markedsverdien av bokproduksjonen i 1959 svarte til om lag 35 kroner pr. innbygger. Dersom en også regner med importen av bøker, var verdien av nye bøker i 1959 gjennomsnittlig 37 kroner pr. innbygger.

Tillegg til de internasjonale månedstabeller i Statistisk månedshefte nr. 11, 1960

Tallene er mottatt i tiden 14/12-20/12 1960 og er foreløpige. De vil eventuelt bli korrigert i Statistisk månedshefte. Der vil man også finne nærmere forklaringer til tallene og alle korrekksjoner av eldre tall.

Tall i parentes gjelder måneden (kvartalet, uken) før.

D a n m a r k (tabell 69)

Verdi av utenrikshandelen

a) Innførsel	Kol.	D a	Oktober	1085	(911)
b) Utførsel	"	D b	Oktober	893	(819)

S v e r i g e (tabell 70)

Arbeidsløyse " A November 15,3 (11,2)

S t o r b r i t a n n i a (tabell 71)

Sysselsetting " A Oktober 23,8 (23,8)

Produksjon

a) Produksjonsindeks, industri	"	C a	Oktober	130	(130R)
-------------------------------------	---	-----	---------	-----	--------

Verdi av utenrikshandelen

a) Innførsel	"	E a	November	420	(379)
b) Utførsel	"	E b	November	354	(269)

Reuters råvareindeks, uketall 12/12-16/12 82 (82)

Valutabeholdning " M November 1131 (1121)

F r a n k r i k e (tabell 72)

Øyeblikkelig rente på statsobligasjoner " E Oktober 5,18 (5,18)

V e s t - T y s k l a n d (tabell 73)

Arbeidsløyse " B November 136 (122)

Volum av utenrikshandelen

a) Innførsel	"	F a	Oktober	312	(279)
b) Utførsel	"	F b	Oktober	270	(252)

Bytteforhold " G Oktober 112 (112)

Levekostnadsindeks " I November 114 (113)

S a m b a n d s s t a t e n e (tabell 75)

Verdi av utenrikshandelen

a) Innførsel	"	F a	Oktober	1157	(1160)
b) Utførsel	"	F b	Oktober	1759	(1642)

Volum av utenrikshandelen

a) Innførsel	"	G a	August	139	(127)
b) Utførsel	"	G b	August	113	(118)

Bytteforhold " H August 108 (108)

Moodys råvareindeks, uketall 12/12-16/12 86 (86)

Engrosprisindeks " J Oktober 109 (108)

Timefortjeneste " L Oktober 2,31 (2,30R)

Valutabeholdning " M September 18730 (19040)